

Una oportunitat per al seny

Amb aquests criteris es va elegir la zona LEBA1, quan és ben evident que l'aplicació d'altres (com l'afectació als serveis ecosistèmics, la proximitat a zones protegides o els valors del paisatge), el resultat hagués estat diferent. A partir d'aquesta elecció es va desfermar la pluja de projectes (fins a vuit, quan encara no es coneixen les bases per fer la subhasta), la protesta del territori i també un cavall troià experimental sota el nom de Plemcat. I així estem: van passant els mesos i es van incomplint tots els objectius marcats per la ruta de l'eòlica marina al nostre país. Però tot aquest procés, força demencial, té un punt de partida força clar: el POEM. D'altra banda vet aquí que ara s'han obert unes consultes prèvies per a l'avaluació ambiental del Segon Cicle dels Plans d'Ordenació de l'espai marítim. És a dir, s'han de revisar els plans existents i pot passar de tot. De fet, una mena d'antecedent de l'any 2009 (sota el nom d'estudi estratègic ambiental per a la instal·lació de parcs eòlics marins) havia declarat la zona del Golf de Roses com d'exclusió per l'eòlica marina i el POEM de l'any 2023, miraculosament, va determinar que aquesta mateixa zona era apta. Ara podem canviar de nou les tornes i aquesta és l'esperança d'aquells que pensem, amb un enfocament purament científic, que és absurd posar eòlica marina flotant a una zona de tan elevada biodiversitat. A banda de la manca d'objectivitat dels criteris emprats fins ara, que cal repensar, hi ha tres condicions fonamentals a tenir en compte en la revisió del POEM: l'aprovació de lleis i Directives que reforcen la importància de la biodiversitat (com són principi de precaució, principi de menor impacte, etc.), la formulació de noves recomanacions referides a la necessitat d'establir «buffers» als espais naturals amb estricta protecció i la millora del coneixement científic de l'àrea on es volen instal·lar els parcs industrials d'eòlica marina. En el cas del LEBA 1, es disposa d'un coneixement científic (Projecte Biopais) d'un grup de setze experts en impactes ambientals i socials de l'eòlica marina, que pertanyen a diferents centres de recerca i universitats, que han treballat durant tres anys amb l'estudi més ambiciós que existeix a hores d'ara sobre els impactes de l'eòlica marina en el Mediterrani espanyol, que han generat fins al moment sis publicacions científiques amb reconeixement internacional (i altres en camí) i dues tesis doctorals, entre altres. Per tant, es disposa de ciència per poder fer la revisió dels plans en aquesta zona. I les conclusions són potents: «Ha d'excloure's la zona del Golf de Roses de les zones d'alt potencial per a l'eòlica marina (Zaper), a causa de la seva fragilitat ecològica i de les seves potencials repercussions sobre l'alta biodiversitat de la regió i les comunitats locals, on la pesca i el turisme (principals fonts de benestar) podrien veure's greument afectats. Els parcs eòlics en aquesta zona afectarien significativament la biodiversitat marina, incloent-hi les espècies sensibles, els recursos pesquers, els hàbitats marins vulnerables i el paisatge». És una bona oportunitat per basar una planificació territorial en el coneixement científic i no en estudis tècnics «de part». I a partir d'aquestes bases aplicar el seny i actuar en conseqüència, que no pot ser altra cosa que deixar lliure aquest espai d'activitats humanes amb gran impacte. Cal excloure l'eòlica marina de les àrees marines protegides i de les seves proximitats (zones buffer o amortiment) amb un mínim de 10 km, així com dels corredors entre elles. Si això s'aplica a la zona del golf de Roses, quedarà exclosa qualsevol possibilitat d'instal·lació de parcs industrials eòlics. Si els redactors del segon cicle dels POEM són coneixedors de tot el que se sap d'aquesta àrea, la seva decisió no podrà ser altre que retornar a la zonificació de l'any 2009 que exclouia l'eòlica marina. Si cau la LEBA1 com zona d'alt potencial per l'eòlica marina, caurà també el Plemcat, ja que el seu objectiu és experimentar on es produiria energia eòlica. I aquell dia científics, ecologistes i la gran majoria dels empordanesos descansarem tranquils, convençuts que finalment a casa nostra s'ha aplicat el seny per fer una transició energètica justa.

Font del document:

<https://www.diaridegirona.cat/opinio/2026/01/19/oportunitat-per-seny-poem-biodiveristat-eolica-marina-plemcat-proteccio-espais-naturals-ecologisme-emporda-golf-de-roses-125807530.html>